

FACULTAT DE CIÈNCIES ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS
DEPARTAMENT DE GESTIÓ D'EMPRESES

ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES
2006/07

DIRECCIÓ ESTRATÈGICA
(16042021)
4T CURS / 1R QUADRIMESTRE

PROFESSOR
ANTONI VIDAL SUÑÉ

OBJECTIUS GENERALS

- Introduir a l'alumne en els fonaments de la direcció estratègica de l'empresa.
- Donar una visió de la gestió empresarial des de la perspectiva de l'alta direcció.
- Dotar a l'alumne dels conceptes, eines i idees bàsics de l'administració estratègica.
- Despertar l'interès de l'alumne pels problemes estratègics de l'empresa actual.
- Facilitar a l'alumne les capacitats i habilitats pràctiques i de reflexió per tal de desenvolupar la direcció estratègica d'empreses i organitzacions en un context complex.

PROGRAMA ANALÍTIC

TEMA 1 EL MARC DE LA DIRECCIÓ ESTRATÈGICA

- 1.1. Concepte d'estratègia.
- 1.2. Concepte de direcció estratègica.
- 1.3. Nivells de l'estratègia.
- 1.4. Concepte d'UEN i de negoci.
- 1.5. El procés de la direcció estratègica.
- 1.6. El sistema d'objectius estratègics: visió, missió, propòsit estratègic i creació de valor.

TEMA 2 ANÀLISI INTERNA DE L'EMPRESA

- 2.1. Tècniques pel diagnòstic intern.
- 2.2. La cadena de valor.
- 2.3. Anàlisi, identificació i avaluació de recursos i capacitats.
- 2.4. El model SPACE: les postures estratègiques.
- 2.5. Anàlisi d'empreses multinegoci: les matrius estratègiques.

TEMA 3 ANÀLISI DE L'ENTORN EMPRESARIAL

- 3.1. Conceptualització i tipus d'entorn.
- 3.2. Tècniques d'anàlisi de l'entorn general.
- 3.3. Delimitació de l'entorn específic: anàlisi de la estructura de la indústria i EPG.
- 3.4. La segmentació de mercats: els grups estratègics.
- 3.5. Estratègies de defensa i d'atac.

TEMA 4 ESTRATÈGIA I AVANTATGE COMPETITIU

- 4.1. Concepte, creació i manteniment de l'avantatge competitiu.
- 4.2. L'avantatge competitiu en costos: efecte experiència.
- 4.3. L'avantatge competitiu en diferenciació.
- 4.4. L'ampliació de l'avantatge competitiu: el rellotge de l'estratègia.
- 4.5. Estratègies basades en la indústria.

TEMA 5 ESTRATÈGIES DE DESENVOLUPAMENT

- 5.1. Estratègies de creixement empresarial.
- 5.2. Estratègies de cooperació.
- 5.3. Estratègies d'internacionalització.
- 5.4. Estratègies tecnològiques i d'innovació.

TEMA 6 IMPLEMENTACIÓ DE L'ESTRATÈGIA

- 6.1. El procés d'avaluació i selecció d'estratègies.
- 6.2. Ètica i responsabilitat social en els negocis.
- 6.3. El procés d'implantació de l'estratègia.
- 6.4. La relació entre estratègia i estructura organitzativa.
- 6.5. La relació entre estratègia i la cultura organitzativa.
- 6.6. Planificació i control estratègic.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografía bàsica

- GRANT, R. M. (1996): *Dirección estratégica: Conceptos, técnicas y aplicaciones*. Madrid: Civitas.
- JOHNSON, G. y SCHOLLES, K. (1996): *Dirección estratégica. Análisis de la estrategia de las organizaciones*. 3ª edición, Madrid: Prentice Hall.
- MINTZBERG, H. y QUINN, J. B. (1991): *El proceso estratégico: Conceptos, contextos y casos*. México: Prentice Hall. (Existeix també una edició breu, amb la participació de J. VOYER, del 1997; així com una edició europea revisada amb la participació de S. GHOSAL, del 1998).
- NAVAS, J. E. y GUERRAS, L. A. (1998): *La dirección estratégica de la empresa. Teoría y aplicaciones*, 2ª edición. Madrid: Civitas.
- THOMPSON, A. A. Jr. y STRICKLAND (III), A. J. (1994): *Dirección y administración estratégicas: Conceptos, casos y lecturas*. Wilmington (Delaware): Addison-Wesley.

Bibliografía complementària

- ANSOFF, H. I.; DECLERCK, R. P. y HAYES, R. L. (1990): *El planteamiento estratégico*. México: Trillas.
- BUENO, E. (1987): *Dirección estratégica de la empresa*. Madrid: Pirámide.
- HAMEL, G. y PRAHALAD, C. K. (1995): *Compitiendo por el futuro. Estrategia crucial para crear los mercados del mañana*. Barcelona: Ariel Sociedad Económica.
- HAX, A. y MAJLUF, N. (1997): *Estrategias para el liderazgo competitivo: De la visión a los resultados*. Buenos Aires: Granica.
- KAY, J. (1994): *Fundamentos del éxito empresarial. El valor añadido de la estrategia*. Barcelona: Ariel Sociedad Económica.
- MENGUZZATO, M. y RENAU PIQUERAS, J. J. (1991): *La dirección estratégica de la empresa*. Barcelona: Ariel Economía.
- MINTZBERG, H.; AHLSTRAND, B. y LAMPEL, J. (1999): *Safari a la estrategia*. Buenos Aires: Granica.
- PORTER, M. E. (1985): *Estrategia competitiva. Técnicas para el análisis de los sectores industriales y de la competencia*. México: CECSA.
- PORTER, M. E. (1987): *Ventaja competitiva. Creación y sostenimiento de un desempeño superior*. México: CECSA.
- PORTER, M. E. (1999): *Ser competitivo: Nuevas aportaciones y conclusiones*. Bilbao: Deusto.
- STERN, C. W. y STALK, G. (1998): *Ideas sobre estrategia*. Bilbao: Deusto.
- STRATEGOR (1995): *Estrategia, estructura, decisión, identidad: Política general de la empresa*. Barcelona: Masson.

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura es desenvoluparà a partir de classes teòriques i pràctiques. A més, es recomana l'estudi de la bibliografia proposada i de les publicacions, per tal de poder seguir el curs de forma correcta i assolir una formació intel·lectual adequada. Tanmateix, a les classes teòriques, tot i que s'utilitzarà la lliçó magistral, es pretén defugir del monòleg del professor, impulsant la participació activa de l'alumnat. Les classes pràctiques consistiran en la realització individual o en grup d'activitats (casos, exercicis, debats, etc.) relacionats amb els continguts de l'assignatura.

En aquest context, i donat que el temps disponible és limitat, alguns dels epígrafs del programa es recolzaran en textos que els estudiants hauran de llegir abans de les corresponents sessions per a tractar-los després a l'aula (treball dirigit i treball autònom). Així, la filosofia amb que s'aborda el procés formatiu és fonamentalment aplicada i de participació activa dels estudiants en les sessions. Com a suport i complement a les activitats a l'aula s'utilitzarà el Campus Virtual de la URV (Moodle): http://www.urv.net/estudis/serveis_virtuals/campus.html (es recomana als estudiants que consultin freqüentment el campus virtual per a un correcte seguiment de l'assignatura). Oportunament, es facilitarà un calendari de les activitats a desenvolupar per al seguiment i avaluació de l'assignatura. Per tant, el professorat utilitzarà les eines pedagògiques següents:

- a) *Lliçó magistral participativa*, per explicar els principals continguts de manera sintètica, el que suposa l'estudi previ dels materials facilitats i/o la preparació del tema per part de l'alumne, així com la participació activa dels estudiants a les classes.
- b) *Activitats pràctiques i participatives*, mitjançant debats, comentaris de textos i articles, exercicis, etc., que desenvolupin els punts del programa.

AVALUACIÓ DE L'ALUMNE

La qualificació de l'assignatura es realitzarà mitjançant el procediment següent:

1a Convocatòria: S'haurà de disposar de qualificació en les dues parts següents:

- a) El 60% de la nota (6 punts) s'obtindrà d'un examen teoricopràctic, a realitzar en el període previst d'exàmens en el calendari acadèmic. L'examen constarà de part teòrica i de part pràctica (cada part suposarà 3 punts de la nota de l'examen). La part teòrica consistirà en preguntes tipus test. La part pràctica de l'examen consistirà en la resolució de casos pràctics i exercicis similars als realitzats al llarg del curs.
- b) Un 40% de la nota (4 punts) s'obtindrà de la realització i lliurament de diverses activitats dirigides (algunes es faran a classe i d'altres mitjançant el campus virtual), com ara: casos pràctics i exercicis, lliurament i exposició a classe de petits treballs, comentaris de textos i articles, debats, controls d'aprofitament, assistència i participació activa a les classes, etc. Aquestes activitats s'hauran de realitzar en el període que es fixi en el calendari d'activitats que, tal com s'ha dit, es publicarà oportunament.

2a convocatòria i, en el seu cas, convocatòria addicional:

El 100% de la nota (10 punts) s'obtindrà d'un examen teoricopràctic, a realitzar en el període previst d'exàmens en el calendari acadèmic. L'examen constarà de part teòrica i de part pràctica (cada part suposarà 5 punts). La part teòrica consistirà en preguntes tipus test. La part pràctica de l'examen consistirà en la resolució de casos pràctics i exercicis similars als realitzats al llarg del curs.

En cap cas es guardaran notes d'una convocatòria per una altra. Tampoc es guardaran notes per a cursos posteriors.

HORARI D'ASSIGNATURA

Grup Matí (M0):

Dimarts, de 11 a 13 h (Aula per determinar)

Divendres, de 9 a 11 (Aula per determinar)

Grup Tarda (T0):

Dilluns, de 17 a 19 h (Aula per determinar)

Dijous, de 17 a 19 h (Aula per determinar)

HORARI DE CONSULTES

Prof. Antoni Vidal Suñé (despatx N. 207)

Horari consultes per determinar

A/e: antoni.vidal@urv.cat

En qualsevol cas, els horaris de consulta es podran consultar a la web del departament:

<https://www.dge.urv.es/web>